

L'HUMOR CATALÀ

CARTA OBERTA A L'EXCM. SR. GOVERNADOR CIVIL DE LA PROVINCIA

EXCM. SR.: Corren veus volàtils que V. E. ha decidit de presentar la dimissió del càrrec que per carambola exerceix tan a disgust de tota la província. Si la versió és certa, sols ens resta demanar a Déu que el mantingui en tan bons propòsits i que el revesteixi de decissió per a portar-los a la pràctica el més aviat possible.

Com aquell rei, de qui diu l'historiador que *lo único bueno que hizo fue morirse*, V. E. l'únic de bo que haurà fet durant la seva gestió governativa serà anar-se'n. Cregui'n, senyor governador, vagi-se'n perquè aquí està fent un paper ridícul.

I ara, perdoni V. E. si en res hem pogut molestar-lo.

Com' deia aquell: *O tempore, o mores!*, o com diria l'altre: *¡Qué tiempos aquellos!*

La secció de *La Codorniz* «La comissaria de papel», on es recullen les «relliscades» comeses en diaris i publicacions, tingué un gloriós precedent en la secció del *Papitu* que, primer, es va dir «Relliscades», després «Tercerilles» i finalment «Xafarderies», de les quals n'hem seleccionat les següents mostres:

★ ★ ★

De *La Vanguardia*: «*Señora respetable se ofrece para acompañar señoras o cosa análoga.*»

Sí, vaja, o algun senyor d'aquells que varen agafar l'altre dia, que es diuen Pere o Ramon, però els diuen Teresita.

★ ★ ★

De *El Heraldo*, de Madrid: «*Su cadáver fue trasladado al hospital, donde es posible que, a estas horas, haya dejado de existir.*»

La pega serà si no es mor i el donen d'alta.

★ ★ ★

Un anunci de *El Diluvio*: «*Señora viuda, joven, desea caballero con o sin.*»

Això del «con o sin» ens despista. Tot el demés ho trobem molt natural.

★ ★ ★

Del *Cu-Cut!* és també aquest graciós dibuix que reproduïm, on es satiritzava la tolerància que, segons aquest setmanari, la policia emprava amb els anarquistes.

Del *Papitu* és també aquest acudit, il·lustrat per en Junoy.

Agafem *La Vanguardia* (la nostra *sesuda* competidora) i retallem:

«*Joven instruido de 2 años, con excelentes informes, desea colocación en casa buena de comestibles, si conviene se haría socio.*»

¿No els sembla que el busquen massa tendre?

★ ★ ★

¿Coneixen un setmanari que duu per títol *El Mundo Cinematográfico*? Doncs busquin en un dels seus darrers números i ho trobaran això que segueix:

«*Pronto tendremos el gusto de ver a Hindenburg encinta...*»

Li desitgem una hora ben curta.

★ ★ ★

De *El Diluvio*:

«*Con señorita o viuda que aporte capital para negocio de grandes beneficios, casará joven de 27 años. Nada sistema Landrú. - Escribir Diluvio 168.*»

Una advertència mai no hi és de més.

★ ★ ★

D'un diari madrileny:

«*Señora respetable protegería jugador de fútbol o boxeador y ayudaría en su carrera.*»

Ens temem que l'ajuda seria contraproductent.

Hi ha un cert clixé que pretén presentar-nos als catalans com a gent assenyada, treballadora, però també seriosa, eixuta, difícilment assequible, i més aviat carents del sentit de l'humor.

Els qui hem assolit la vida adulta després de la nostra guerra, podríem, per desconeixement, acceptar aquest clixé com a vàlid, amb la qual cosa cometriem un lamentable error, ja que des de 1902, data de l'aparició del *Cu-Cut!*, fins a 1937, en què desapareix el *Papitu*, un any després d'haver-ho fet *El Be Negre*, Catalunya conegué una veritable allau de setmanaris satírics, on totes les games de l'humor, des del més barroer fins el més intel·lectualitzat, hi van ésser representades. Tant l'un com l'altre tenien, a més, un caire marcadament polititzat. L'administració i els polítics del moment eren satiritzats per uns humoristes que no tenien, precisament, pèls a la llengua, com ho prova aquesta:

—S'ha escapat amb el «chauffeur» la teva dona?
—Sí, i em dol, perquè era un mecànic molt intel·ligent.

També *El Be Negre* recollia les «pifies» dels seus confreres, en la secció «Ovelles esgarriades», d'on són aquestes mostres:

LA MORT DEL SUPERIOR

Una magnífica ovel·la de *La Vanguardia* del dia 6 de març:

«Fallecimiento del Superior de las Escuelas Cristianas.

(Exclusivo de *La Vanguardia*.)

Cherburgo, 3 (por cable). — Es motivo de todos los comentarios el monstruo marino hallado muerto en la pequeña playa de Quercqueville. Después de un detenido examen, el señor Petit, director del Laboratorio Municipal de Historia Natural, ha podido determinar por ahora que no se trata

de un cetáceo, o sea de un mamífero, como se creyó primeramente, sino simplemente de un pez con esqueleto en cartilagos, como la raya. — *United Press*.»

No som pas nosaltres els més indicats per a discutir als *hermanos* de les Escoles Cristianes a triar-se el Superior General que vulguin. Però potser valdria la pena que anessin un mica més en compte...

ELS NENS PRODIGI

De *La Vanguardia* del dimecres passat:

«¿GOLPE FRUSTRADO?

«Ayer por la mañana fue detenido en la calle Amargós, Rafael González Ocaña Zapata, de 7 años, albañil, domiciliado en la calle Carretas, 75. La detención se llevó a efecto por sospechar la policía que el detenido, junto con otros, intentaba cometer un hecho delictivo en un establecimiento bancario de la calle de Fontanella.»

Hi devia voler anar a fer pipí.

La secció dedicada al cinema, d'aquest setmanari, titulada «El Be a les Fosques», ens permet comprovar com, ja aleshores, els cineistes es queixaven del mateix que ara:

Del doblatge:

Al Catalunya han projectat *Doble sacrificio*, doblat en espanyol i amb John Barrymore. El doble sacrifici, com pot pensar el lector, es suportar ambdues coses. Nosaltres no ens hi hem vist amb cor.

De la poca qualitat del cinema espanyol:

¿Ja sabeu que a Aranjuez hi fan una Ciutat Cinematogràfica Espanyola? No? Doncs la hi fan. Diuen que la terra que cria espàrrecs tan excel·lents, no és pas menys excel·lent per al cultiu dels raves.

De la censura:

El secretario de madame és un film, que no estaria malament si no fos que, a Barcelona, l'hem hagut de veure amb un altre final que no és el de la versió original. Fa l'efecte que ja comencem a ésser una mica massa grandets perquè les empreses es reguin obligades a portar-nos pel camí del bé.

De les pel·lícules d'horror:

Heu vist el *Doctor Frankenstein*? És una pel·lícula destinada a fer esgarriar la gent, que fa riure molt. Hi ha un joc de cadàvers, de caixes de morts i de cementiris que us deixarien parats.

L'empresa prega a les persones sensibles que no hi vagin a veure aquest film. *El Be Negre* fa extensiu el prec a les persones intel·ligents.

Dels crítics dels diaris que han de fer la crítica sense molestar l'anunciant:

Salvant raríssimes excepcions, el crític cinematogràfic és un senyor que fa anuncis i que escriu, generalment, amb les potes del davant.

I recollim, per acabar, aquesta divertida al·lusió a Cecil B. de Mille:

Cecil B. de Mille posava en escena, a Hollywood, un film sobre Jesucrist. El dia que s'havia de filmar l'episodi del Sant Sopar, el *régisseur*, una vegada tot estigué a punt, va avisar Cecil B. de Mille. Cecil B. de Mille va arribar i clavà una mirada plena d'estupefacció a Jesucrist entaulat amb els seus dotze apòstols.

— Qui són aquesta gent?

— Els dotze apòstols.

— Per qui m'heu pres? Dotze apòstols? A mi? Amb la meua fama? En vull cent vint; què dic cent vint, mil dos-cents, dotze mil!

I desaparegué furios.

J. M.

